MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ Muistio 5.6.2018
Luonnonvaraosasto
Marja Hilska-Aaltonen
Metsäneuvos

Viite: Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston kuuleminen 6.6.2018

Asia: 1) Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2018 lisätalousarvioksi Teema Pl.30
2) K 11/2018 vp Hallituksen vuosikertomus 2017

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto

Maa- ja metsätalousministeriö on 22.3.2018 päätöksellään 366/03.02.02.00/2018 osoittanut valtion vuoden 2018 talousarvion momentin 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen) 56 230 000 euron määrärahasta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996), jäljempänä kumottu rahoituslaki, tukien maksamiseen 9 630 000 euroa ja kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015), jäljempänä määräaikainen rahoituslaki, tukien maksamiseen 46 600 000 euroa. Päätöksellä on osoitettu kestävän metsätalouden tukia koskevan lainsäädännön nojalla tehtäviin tukipäätöksiin myöntämisvaltuutta 79 254 000 euroa, josta 59 000 000 euroa vuoden 2018 talousarviossa osoitettua myöntämisvaltuutta ja 20 254 000 euroa vuodelta 2017 vuodelle 2018 siirtynyttä myöntämisvaltuutta.

Valtion vuoden 2017 talousarvion tukimäärärahaa jäi käyttämättä 14 446 848 euroa. Eduskunta hyväksyi 20.12.2017 hallituksen esitykseen HE 106, 176/2017 vp sisältyvän ehdotuksen valtion talousarvioksi vuodelle 2018 valtiovarainvaliokunnan mietinnön VaVM 22/2017 vp mukaisena. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän valiokunnan lausumaehdotuksen:
” *Eduskunta edellyttää, että vuoden 2018 lisätalousarvioesityksessä momentille 30.40.44 lisätään vastaava summa kuin vuodelle 2017 osoitetusta tuesta puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen jää käyttämättä.”*

Tuen ja myöntämisvaltuuden käyttö 1.1.-31.5.2018

Toukokuun loppuun mennessä kumotun rahoituslain 9 630 000 euron määrärahasta on käytetty 17 % ja määräaikaisen rahoituslain 46 600 000 euron määrärahasta on käytetty 23 %. Yhteensä tukea on käytetty 12 108 208 euroa eli 22 % määrärahasta. Verrattuna saman ajankohdan määrärahan käyttöön vuonna 2017 määrärahan käyttö on runsaan neljänneksen alhaisemmalla tasolla.

Myöntämisvaltuutta on käytetty 17 173 231 euroa eli 22 % osoitetusta 79 254 000 euron myöntämisvaltuudesta.

Ennuste vuoden 2018 tukimäärärahan ja myöntämisvaltuuden tarpeesta

Tukimäärärahan tarvetta vuodelle 2018 voidaan arvioida kumotun rahoituslain ja määräaikaisen rahoituslain rahoituspäätöksiin sitoutuneen maksamattoman myöntämisvaltuuden (hankevaranto) ja kokemusperäisen tiedon perusteella tukeutuen aikaisempien vuosien määrärahan käyttöön.

Tehtyihin tukipäätöksiin sitoutuneen myöntämisvaltuuden jäljellä oleva maksamaton osuus toukokuun lopun tilanteen mukaan on 62 543 280 euroa, josta kumotun rahoituslain tukipäätökset muodostavat 10 762 624 euron osuuden ja määräaikaisen rahoituslain tukipäätökset 51 870 656 euron osuuden.

Kumotun lain tukipäätöksistä jää kokonaan toteutumatta ja maksamatta arviolta puolet. Näistä suurimman yksittäisen ryhmän muodostavat metsänuudistamishankkeita koskevat tukipäätökset (pellonmetsitys ja tuhojen jälkeinen metsitys). Toteutuvista tukipäätöksistä arvioidaan aiheutuvan menoja yhteensä noin 5 milj. euron edestä, josta pääosa maksetaan vuoden 2018 loppuun mennessä. Tukipäätökset koskevat lähinnä kunnostusojitushankkeita.

Määräaikaisen rahoituslain nojalla hyväksyttyjen tukipäätösten maksamiseen jää arvioitua enemmän määrärahoja käytettäväksi vuoden 2018 aikana. Määräaikaisen rahoituslain hankevaranto koostuu etupäässä nuoren metsän hoito-, suometsän hoito- ja metsätiehankkeista. Näistä eniten tukipäätöksiä on tehty nuoren metsän hoitohankkeista, joiden toteutuminen tukipäätöksistä ilmenevässä laajuudessa on saadun kokemuksen mukaan epävarmaa.

Maa- ja metsätalousministeriö pyrkii lisäämään tiekuntien halukkuutta yksityisteiden perusparannukseen ja myös uusien metsäteiden rakentamiseen. Valtioneuvoston asetusta kestävän metsätalouden rahoituksesta onkin muutettu asetuksella 366/2018 siten, että metsätiehankkeisiin myönnettävän tuen tasoa on nostettu eteläisessä ja keskisessä Suomessa 1.6.2018 lähtien.

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousministeriö katsoo, ettei ole tarvetta lisätalousarvion laatimiseen tässä vaiheessa momentin 30.40.44 osalta.